

Пиши. Легкий шлях від ідеї до книжки. Легкий шлях від ідеї до книжки

КУПИТИ

«Пиши. Легкий шлях від ідеї до книжки» - творчий, інтерактивний і практичний путівник дорогами креативного письма. Ви дізнаєтеся, як розвинути таланти, удосконалити письменницькі вміння й навички.

Таїс Золотковська – письменниця, тренерка з творчого письма, засновниця творчої спільноти «Клуб Анонімних Авторів» та резиденції «Дім Автора». Мешкає на грецькому острові Закінтос. Написала чотирнадцять книжок для дорослих та дітей. Зараз Таїс працює над четвертим романом. Спостерігайте за процесом створення нових книг і отримуйте поради з письма в інстаграмі авторки @tais.zolotkovska

Написати книжку до снаги кожному. І ви в тому переконаєтеся на практиці. Із цим чарівним посібником ви досягнете секретів письма, повірите в себе й створите власний... літературний шедевр!

У книжці на вас чекають:

- покрокові інструкції і авторські таємниці;
- дієві поради, які легко втілити в життя;
- інструменти для виклику натхнення й основи продуктивного письма;
- яскраві приклади, якими авторка ілюструє кожен пораду.

Прочитайте й пересвідчіться: це ДІЄ! Стати письменником можете самі ви. Ваше завдання – розповісти історію.

Отже, Just Do It – просто зробіть це!

ISBN 978-617-614-396-3

9 786176 143963

ТАІС ЗОЛОТКОВСЬКА

ПИШИ

ТАІС ЗОЛОТКОВСЬКА

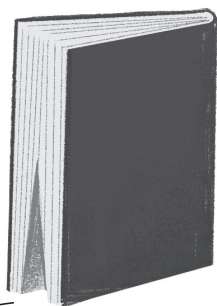

ПИШИ

легкий шлях
від ідеї до книжки

ТАІС ЗОЛОТКОВСЬКА

ПИШИ

легкий шлях
від ідеї до книжки

УДК 82-3
3 79

Золотковська Таїс

З 79 Пиши. Легкий шлях від ідеї до книжки / Таїс Золотковська. – Чернівці : Книги – XXI, 2023. – 272 с.

ISBN 978-617-614-396-3

«Пиши. Легкий шлях від ідеї до книжки» – творчий, інтерактивний і практичний путівник дорогами креативного письма. Ви дізнаєтеся, як розвинути талант, удосконалити письменницькі вміння й навички.

Оригінальний посібник саме для тих, хто хоче подолати страхи, відшліфувати письменницькі здібності й отримати справжнє задоволення від руху олівця записником чи клацання клавіатурою.

Стівен Кінг якось зауважив: «Письменництво не спосіб заробити грошей, дістати визнання, налагодити стосунки. Воно збагачує життя як тих, хто читає твори, так і тих, хто їх пише. Здобути, досягти, стати щасливим».

Усі права застережено. Жодну частину цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без письмового дозволу видавництва.

ISBN 978-617-614-396-3

© Книги – XXI, 2023

© Таїс Золотковська, 2023, *текст*

© Оксана Драчковська, 2023, *обкладинка*

Зміст

6	Подяки
10	Початок
12	Спогади
18	Легше! Ідеї для письма
26	Упевненість
32	Потік
38	Подолання
44	Вітер. Зміни й текст
48	Письменницький блок
56	Вишня
60	Імітація письма
70	Джаст ду іт
76	Своя кімната
80	Списки
86	Вивчаємо як письменник
98	Погугли це!
106	Читати як письменник

110	Як читає письменник?
116	Мапа думок
126	Як перетворити ідею з життя на книжку
130	Дитячі спогади
138	Автентичне письмо
144	Секрети для письменників
150	Свобода писати
156	Три складники тексту
162	Структура
172	Обставини
180	Оповідач
186	Діалоги
194	Як завершити історію
202	Назва
206	Канцтовари
218	Альфа-читач
224	Редагування
232	Самвидав
244	Видавництво
256	Книжка за тридцять днів
264	Почни з простого

Любі автори!

Цю книжку я написала для вас.
Пишіть, радійте і пам'ятайте:
натхнення вигадав внутрішній критик.
Просто розкажіть історію!

Тодару

Я дякую Тарасові Калмикову. Ти віриш у мене, і твоя віра дає впевненість закінчувати розпочате.

Моїм батькам – Ользі й Анатолію Золотковським. Ваша підтримка допомогла мені подолати внутрішнього критика й дописати книжку.

Художнику й найкращому другові Гамлету Зіньківському. За натхнення.

Клубу Анонімних Авторів. Ви найталановитіші письменники!

І всім-всім-всім моїм друзям – віртуальним і реальним.

Анонимному Автору

Томанок

Найскладніше в заняттях йогою – розстелити килимок. Те саме й із письменством. Автору-початківцю часом не просто розпочати історію. Він сидить перед чистим аркушем паперу, крутить у руках олівець. Його думки блукають, а серце швидко-швидко калатає. На заняттях Клубу Анонімних Авторів до нас зазирає сором'язливий Автор, і доки решта майбутніх письменників зосереджено створює світи, порипує кульковими ручками й намагається написати якнайбільше за п'ятнадцять хвилин, Автор поглядає на аркуш і лише міцніше стискає ручку. Та хіба б я була фокусницею, якби не мала в рукаві кількох порад, які допомагають розпочати історію?

Але-он!

Чи це репліка дресирувальника? Гарзд, почнемо.

Enzadu

Розпочніть із простого. Розпочніть із власного народження.

Опишіть перший спогад. Дитячу ванночку, у якій вас купали. Якою була температура води? Згадайте обличчя матері. Вона усміхалася чи супилась? І де в той час був батько?

Жовта гумова качечка плаває поруч. Плюскіт води.

Змалюйте перший візит до моря. Не забудьте про подробиці, щоб оповідь стала реалістичною. Пишіть, не замислюючись, протягом п'ятнадцяти хвилин.

Перечитайте.

Це і є ваш початок.

А ось іще одна ідея.

Ви прокинулися лютневого світанку, затемна. Вам треба йти до дитячого садка. І ви лежите, малесенька, під ковдрою, думаєте про холод, який чекає назовні. А мама ось-ось заїде до кімнати й потягне чистити зуби. І ви кунятимете під час

ідея!

змальовуйте відчуття словами

сніданку й удаватимете, ніби болить живіт, мріючи лишитися вдома. І ви лежите в ліжку, намагаючись залишатися непомітною. Сподіваєтесь, що батьки проспали, що будильник зламався й ви будете ніжитися під ковдрою цілий день, мружачись від захвату. Спливають хвилини, за ними години, за вікном світає. А до кімнати так ніхто й не заходить, бо субота. І на сніданок ваші улюблені сирники з полуничним варенням.

Згадайте відчуття, що охопило вас. І пишіть, змальовуючи його точними словами.

Дихання

Заплющте очі. Покладіть руки на коліна. Дихайте. Це і є початок. Якщо не знаєте, з чого розпочати історію, якщо вас оточує безліч предметів, голосів та ідей, які юрмляться й вимагають уваги, або ж, навпаки, якщо у голові порожньо, розпочніть із дихання.

Випряміть спину й замість знака питання відчуйте, як радісним знаком оклику вирує довкола новий день. Ми розпочинаємо.

Слухайте дихання й думки. Ідеї придуть під час писання. Візьміть ручку та блокнот, дихайте й записуйте. Щойно емоції почнуть випереджати руку, зупиніться й повертайтеся до дихання. Продовжуйте крок за кроком. Перечитайте написане, знайдіть теми, які вам цікаві. Розпишіть їх.

А що, коли: ви побачили на вулиці хлопчика. Він несе букет червоних троянд, перев'язаний фіолетовою стрічкою з білими сердечками по краях.

а що, коли?

Фіолетова пляма майорить перед очима. І ви думаєте не про юнацьке кохання, а про дисонанс і страшенний несмак, здатний зруйнувати хлопцеві життя.

Ви йдете за ним по Сумській і ніяк не можете обігнати. Перевіряєте час. Так і є: спізнюєтесь на заняття з боксу й знаєте, що від тренера перепаде на горіхи, та все одно не можете пришвидшити ходу. Ви ставите собі питання: «А що, коли?».

А що, коли хлопець – дальтонік і не розрізняє кольорів? А якщо копати глибше, то хлопці взагалі нічого не тямлять у квітах і залицяннях, і тоді «а що, коли?» вийде з берегів і вихлюпнеться на квіткарку.

Адже очі квіткарки мають розрізнати фіолетове й червоне. А що, коли квіткарка найрозкішнішої квіткової крамниці міста, відома на всю округу флористка, одного ранку не зможе розрізнати кольори?

І в залі, ухиляючись від ударів колежанки, час від часу пропускаячи один-другий і мружачись від болю, ви думаєте про квіткарку й про хлопчика в піджаку, завеликому в плечах. Скільки обідів у булочній «Кулиничі» він пропустив, щоб купити букет для матері, яка помирає? Або для подруги з восьмого Б?

Це теж початок. Одна думка, деталь, що не вписується у звичний світ. Вона запускає процес уяви, і доки ми не розповімо історію і на папір не ляже останнє слово, ми думаємо: а що, коли вона раптом перестала розрізняти кольори? Як деталь позначиться на долях людей містечка, у якому живе наш герой?

Початок історії – не обов'язково мить народження персонажа і «вся ота мура в душі Девіда Коперфілда», як казав Голден Колфілд.

Деталь, що не вписується у звичний світ, запускає процес уяви.

розпочніть
у середині історії

Розпочнімо із середини історії. Щоб повернутися до початку пізніше. Початок бере читача в полон, і читач поринає в події. Персонаж сидить на стільці, у його рот направлене дуло пістолета. Ми нічого не розуміємо, але заінтриговані. Побачивши, що життя персонажа в небезпеці, читач не відкладає книжки, аж доки не дізнається, чим завершилася історія.

ПИШИ. Вигадайте десять перших речень. Неодмінно десять, не менше, адже третє може виявитися таким самим класним, як і дев'яте, а п'яте – ліпшим за десяте.

Запишіть їх списком, прочитайте вголос. Оберіть одне. Те, яке вам подобається найбільше. Де ви відчуваєте енергію цієї миті?

Напишіть абзац тексту й розгорніть у ньому історію. Пишіть двадцять хвилин.

Збережіть написане.

Доки пишете – розслабте обличчя.

пишіть!

Угадайте десять перших речень:

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

Herzue! Die
Dr. & nu@boma

Ми писатимемо про будь-що. Уявіть собі: про все.

Якщо нам подобаються динозаври – о'кей, мені подобаються динозаври, – ми напишемо про них новелу. У дев'яності роки виходив серіал, де вони були персонажами. Сьогодні таке рішення видається абсурдним і сміливим. Майклові Джейкобсу, творцеві серіалу «Динозаври», мабуть, подобалися доісторичні рептилії, тож він вирішив оживити їх.

У цьому й полягає привабливість мистецтва. Якщо подобається давно забута або маргінальна тема, то вам під силу повернути до неї інтерес аудиторії. Однак за тієї умови, що читачі будуть у захваті від героїв.

Повернімося до динозаврів. Ми вигадасемо історію для дітей, у якій героями будуть динозаври, і намалюємо на обкладинці зубасту пащу тиранозавра. Або ж відірвемося на повну й напишемо роман, де головні ролі зіграють аргентинозаври й коритозаври.

отримуйте насолоду від письма

Усе, що треба, – невелике дослідження, і ми готові розпочинати.

І спочатку, особливо спочатку, не думайте про гроші. Якщо ви стаєте an artist, творчою людиною – теслею, художником, танцюристом, письменницею або акторкою, що грає в спектаклі про Шекспіра й зомбі апокаліпсису, – вам має бути весело. Задоволення й похмілля – постійні супутники творчості. Якщо ви щасливі, сідаючи за стіл або виходячи на сцену, ви на правильному шляху. Якщо ваші глядачі іншої думки – навчіться швидко бігати: тоді ви не почувете вбивчої критики.

Задоволення й регулярна праця від ранку до вечора, без вихідних.

Ми почнемо отримувати насолоду від письма просто цієї миті. Візьмемо ручку й папір і запишемо теми, що роблять вас щасливими. Або нещасними, якщо є настрої для самоїдства.

Якщо ви пишете про глибокі темні емоції, будьте обачні: легкості й радощам загрожуватиме небезпека. Ви ж не забули головного правила creative writing? Зазираючи до темряви своєї душі, – пробачте за навмисний пафос, – ви ризикуєте створити щось особливе, а особливе не завжди означає легке. Воно вам треба? Подумайте як слід, перш ніж відповісти.

Запишіть цікаві теми.

Мій перелік:

- динозаври;
- космос;

Ваш перелік:

-
-

- вегетаріанство; ◦
- супергерої; ◦
- любовні трикутники; ◦
- коти з жовтою шерстю; ◦
- динамічний опис; ◦
- малюнки в тексті; ◦
- оповідь від першої особи; ◦
- оповідач-особистість; ◦
- персонаж-піжон. ◦

Будьте точними, це дає стартові точки для подальшої подорожі.

Завершивши працювати зі списком, оберіть один із пунктів.

Супергерої

Що я люблю в історіях про силачів у спандексі: костюми, надсилу, злодіїв.

Запишіть героїв з історій, яким ви симпатизуєте.

Мені подобаються історії про:

- маленьких хлопчиків, які шукають пригод;
- іронічних відьом;
- котів;
- дивних тварин, на кшталт Тоторо;
- Амелі – самотніх жінок середнього віку, які творять дива;
- супергероїв;
- Марлу Зінґер із фільму й книжки «Бійцівський клуб» – розбитих, темних, іронічних жінок.

Гаразд, з'ясуємо, чому вони нам подобаються.
Візьмімо Людину-павука.

Що мені подобається в цьому супергероєві:

- У нього є суперсили, пов'язані з природою. Їх легко зрозуміти.
- Він ботанік, чужий для суспільства.
- Він журналіст – суне носа не у свою справу й любить писати, як і я.
- У нього вродлива дівчина. Їхня історія просувається стрибками, що допомагає заглибитися в сюжет та інтригує.
- Він добрий – дбає про тітоньку й допомагає випадковим перехожим у темному дворі, на яких нападають бандити.
- Працює у Flatiron building, на Мангеттені.
- Він одягнений у кумедний червоний костюм, що комусь, але не мені, може видатися навіть сексуальним.
- Мені до вподоби його павутиння і те, як за його допомогою він пересувається Нью-Йорком.
- Він має чудове почуття гумору.
- Дія відбувається в Нью-Йорку, і якщо ви були у цьому місті, виникає відчуття, що герой знаходиться десь поруч і може вас захистити.

Ваша черга. Запишіть, що вам подобається в улюбленому персонажі. Використовуйте: зовнішність, риси характеру, любовні лінії, цілі, способи їхнього досягнення й усе інше, що вам видається важливим.

Закінчили? Чудово. Погляньмо, що ми використаємо для вашої історії. І не забуваймо, письменство — це гра, ви можете робити все, що заманеться.

З'являється наступний персонаж та історія.

Джекові п'ятнадцять років, він живе у Верхньому Вест-Сайді й ходить до школи, після занять вивчає динозаврів.

Він улаштовує ланчі в Центральному парку, спостерігаючи на озері за гусьми й качками.

Він допомагає літній сусідці вигулювати собаку. Задарма.

Ще він допомагає вигулювати собак відомим акторам і письменникам. За великі гроші.

Одного разу Джек, прийшовши по собаку бабусі Енн, зустрічає онуку сусідки. Він не знає, що сказати, затинається, бере собаку і йде геть. У парку хлопець дорікає собі за боягузтво й знаходить зуб динозавра. Він пробує, чи той гострий, і до крові раниць пальця. Роздратований, Джек пхає зуб у кишеню, собака зализує рану.

Того ж таки вечора бабусю намагаються пограбувати, і хлопець відкриває в собі суперсили. Він може перетворювати зброю на квіти.

Цю історію я вигадала щойно, спираючись на власні інтереси й принципи побудови сюжету.

Чи схожа вона на сюжет Людини-павука? І так, і ні. Та знаєте, у чому секрет? Глядачам байдуже, бо ми співчуваємо хлопчиківі, що хоче допомогти літній пані та її онуцці.

письменство — це гра

Виконаймо аналогічну вправу, але разом відзначимо моменти, які вам не подобаються в книжках і фільмах:

моменти, які не подобаються

- затягнутий початок;
- Середньовіччя;
- багато крові та вбивств;
- довгі описи;
- тексти без діалогів;
- велика кількість діалогів;
- надто складні слова: доводиться раз по раз зазирати в словник;
- надто довгі речення;
- безглузді діалоги й сцени, написані для збільшення обсягу тексту;
- історія, розказана від третьої особи.

У кожного з нас буде унікальний список: чого ви захочете уникнути у власній книжці.

Подумаймо про злодія, який є антигероєм, супротивником Джека. Містер Панч має суперзлі сили, що перетворюють собак на бомби. Через це і відомим акторам, і людям похилого віку, і всім родинам, у яких є собаки, загрожує небезпека.

Далі комбінуєте все, що вам подобається в злодіях, і записуєте власний сюжет.

Зверніть увагу: я прописую не лише головного персонажа, а й антураж, час, епоху. Оберіть, що любите (найбільше, →) минуле, майбутнє чи сьогодення, – і зробіть історію розгорнутою.

Записуйте швидко, не розмірковуюйте. Ваш сюжет має бути найнеймовірнішим, найсміливішим і найлегшим у всьому світі.

Головне – щоб ви писали й усміхалися.

Це наша мета.

І шлях до творчої свободи.

пишіть і усміхайтеся!

Ynebohien̄to

Португалія, пляж поблизу міста Сінтра, травень 2017 року. Ми з чоловіком у весільній відпустці, але мені schoпило поперек і я майже не можу рухатися. Сьогодні він привіз мене на пляж і подався вивчати ландшафт у пошуках свіжих емоцій. Позитивних. Чоловік вирушив подалі від мене.

Я поглядаю на рибалку, він стоїть спиною до мене на березі океану. Довкола каміння, хвилі б'ються об берег і вуркочуть. Усе вирує, шумить... Аж не віриться, що тут можна щось упіймати. Але рибалка стоїть. На ньому сіре пальто, капелюх, блакитні штани з плямами від солі. Він раз по раз закидає свою вудку й раз по раз витягує рибину. І не дрібноту – велику, двома такими можна нагодувати себе та дружину.

Я спостерігаю за ним зблизька, хоча й прийшла засмагнути й помилуватися океаном. Відпочити. Я думаю про рибалку та його вдачу. У нього впевнена хода. Коли він закидає вудку, я помічаю, що його рухи ідеально натреновані,

написати про ті речі, які добре знаєте

навіть відпрацьовані. Він стоїть переді мною зо хвилину. Вудка вигинається дугою, і він крутить коліщатко на себе. Швидко-швидко.

Рибина темно-срібна. Вона намагається вирватись, але води більше немає. Рибу впіймали. Рибалка міняє місце. Зараз він стоїть на низьких каменях, ближче до води. Закидає вудку, чекає хвилину чи дві, знову крутить коліщатко. Риба хапає ротом повітря. Зустрічає свій кінець.

Він знає рибні місця. Можливо, його навчив батько, як робити найсмачнішу наживку. Рибалка знає, де й коли краще рибалити. Стояти. Чекати. Риба припливе. Підрізати, зняти з гачка. Повторити.

Рибалка рибалку бачить здалека – є така приказка. Тому мій погляд і прикутий до нього. Позираючи на рибалку, я впізнаю себе за роботою. Я пишу про ті речі, які знаю. Про Ізраїль, як почувалася шістнадцятирічна дівчинка, уперше опинившись за кордоном без батьків. Що для неї означало вперше закохатися й поринути в релігійний світ.

Я знаю Україну. Її міста, дачі, ріки й дороги. А ще я знаю людей. Французів, українців, американців; молодих людей, літніх людей. Я не заплющую очі, я спостерігаю. І записую. Я знаю рибні місця. Мої рибні місця не такі, як ваші. Тож шукайте свої, не нависайте наді мною.

Я починаю писати зі знайомих тем, вони допомагають знайти підтримку, ніби я – рибалка, що знає, куди закинути вудку, щоб упіймати рибину. Та він не завжди впевнений, що улов буде великим.

Відчуваючи підтримку знайомої теми, я підкорюю нові. Я пишу про космос, архітектуру або про соус із креветок та лайма. Однак я роблю це після пошуків, для них потрібен час і сформована мета.

ПИШИ. Розпочнімо із чогось знайомого.

«Але я нічого не знаю настільки добре, щоб писати, — скаже двадцятисемирічна Олена, авторка Клубу Анонімних Авторів. — Я ніколи не мандрувала, ніколи нікого не кохала». «Гаразд, — відповім я, — але ти знаєш, як почувається людина, що все життя провела в одному місці й шалено хоче когось полюбити».

Розпочнімо з місця, що ви його знаєте. На пляжі: каміння — сіре, лунке, вкрите піском, кругле.

Просто зараз зробимо перелік тем, які вам добре відомі.

Мій перелік

1. Психологія жінок.
2. Читання книжок.
3. Собаки.
4. Письменство.
5. Шоколад.
6. Як вибрати сукню. Мартіну, я вдягаю дивні сукні.
7. Депресія.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

Рекомендована література

Порцелянова лялька.
Роман

Спадщина тисячоліть:
Українська мова. Чим
вона багатша за інші?

Три обіцянки. Роман

Босоніж на оливі

Київські канікули.
Роман

Країна призначення

Перейти до категорії
Дитяча література

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ